



Bir Bahçe Bir Gelecek



Pınar Kahveci & Eylül Toptaş

| | |
|---------------------|------------------------------|
| 1. Proje Adı | <i>Bir Bahçe Bir Gelecek</i> |
|---------------------|------------------------------|

| 2. Proje Üyesi / Üyeleri | | | | | |
|---------------------------------|---|--------------|--|--|--------------|
| Adı Soyadı | Okul Adı | Sınıf | | | Şehir |
| Eylül Toptaş | Özel İzmir Modern Bilimler Akademisi Dokuz Eylül Kampüsü Anadolu Lisesi | 10/A | | | İzmir |
| Pınar Kahveci | Özel İzmir Modern Bilimler Akademisi Dokuz Eylül Kampüsü Anadolu Lisesi | 10/A | | | İzmir |

| 3. Danışman Öğretmen (Varsa) | | | | | |
|-------------------------------------|---|---------------|--|--|--------------|
| Adı Soyadı | Okul adı | Branşı | | | Şehir |
| Ayça Yenigün | Özel İzmir Modern Bilimler Akademisi Dokuz Eylül Kampüsü Anadolu Lisesi | Kimya | | | İzmir |

| 4. Proje'nin Özeti ve Anahtar Kelimeler |
|---|
| <p>Projenin Özeti:</p> <p>Bu proje, "Açlığa Son" teması kapsamında lise 10. sınıf öğrencilerinin öncülüğünde yürütülmüş olup, gıda üretimi, gıda israfı ve toplumsal paylaşım bilincini yaygınlaştırmayı amaçlamaktadır. Projede, aynı okulda öğrenim gören ilkokul (4.sınıflar) ve ortaokul (5.sınıflar) öğrencilerinin bilinçlendirilmesi ve saha çalışmalarında aktif rol almaları sağlanacaktır. İlk aşamada 10. sınıf öğrencileri tarafından açlık, gıda kıtlığı ve israf konularında bilgilendirme çalışmaları yapılacaktır. Daha sonra okul bahçesindeki ekoloji alanında ilkokul ve ortaokul öğrencileriyle birlikte domates, salatalık ve çilek ekimi gerçekleştirilecektir. Bitkilerin gelişim süreci öğrenciler tarafından gözlemlenecektir. Hasat edilen ürünlerin israf edilmemesi amacıyla domatesler kurutulacak, salatalıklar turşu haline getirilecek, çilekler ise reçel yapılarak değerlendirilecektir. Bu uygulamalarla gıdanın raf ömrü uzatılacak ve sürdürülebilirlik sağlanacaktır. Elde edilen ürünlerin, Gazemir Belediyesi Sosyal Hizmetler Birimi aracılığıyla, mevcut ihtiyaca göre, sığınma evlerine veya çocuk yetiştirme yurtlarına ulaştırılması planlanmıştır. Proje sonucunda öğrencilerin üretim, sorumluluk alma ve paylaşma bilinci kazanmaları hedeflenmiştir. Proje, öğrenciler arası iş birliğini güçlendiren ve açlığa karşı farkındalık oluşturan sürdürülebilir bir modeldir.</p> <p>Anahtar Kelimeler: Açlığa son, gıda israfı, öğrenci iş birliği, sürdürülebilir tarım, toplumsal dayanışma.</p> |

5. Proje'nin Amacı

Bu proje, açlık ve gıda israfı sorununu ele almaktadır. Günümüzde birçok insan yeterli ve dengeli beslenmeye ulaşamazken, üretilen gıdanın önemli bir kısmı israf edilmektedir. Bu durumdan özellikle çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve ekonomik açıdan dezavantajlı bireyler olumsuz etkilenmektedir. Gıda israfının artması, açlık sorununun derinleşmesine ve doğal kaynakların verimsiz kullanılmasına neden olmaktadır. Bu sorunun çözülmesi, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde sürdürülebilir bir gelecek için büyük önem taşımaktadır. Proje, lise 10. sınıf öğrencilerinin öncülüğünde ilkokul ve ortaokul öğrencilerini bilinçlendirerek üretim sürecine dahil etmeyi hedeflemektedir. Okul bahçesinde gerçekleştirilen tarımsal çalışmalarla öğrencilerin gıdanın nasıl üretildiğini deneyimleyerek öğrenmeleri sağlanacaktır. Aynı zamanda hasat edilen ürünlerin farklı yöntemlerle değerlendirilmesiyle gıda israfının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Proje hayata geçirildiğinde, öğrencilerde üretim ve paylaşma bilincinin gelişmesi, okul genelinde açlık ve gıda israfı konusunda farkındalığın artması ve ihtiyaç sahiplerine somut destek sağlanması hedeflenmektedir.

6. Proje Hedefleri

Bu proje kapsamında, açlık ve gıda israfı konusunda farkındalık oluşturmak ve öğrencileri üretim sürecine aktif olarak dahil etmek amacıyla somut ve ölçülebilir hedefler belirlenmiştir. Projenin temel hedeflerinden ilki, lise 10. sınıf öğrencilerinin rehberliğinde ilkokul ve ortaokul öğrencilerine açlık, gıda kıtlığı ve israf konularında bilinçlendirme çalışmaları yapılmasıdır. Proje süresi içerisinde, 4. ve 5. Sınıf öğrencilerine olmak üzere iki ayrı bilgilendirme etkinliği düzenlenmesi hedeflenmektedir (Specific, Time-bound).

Bir diğer hedef, okul bahçesindeki ekoloji alanında domates, salatalık ve çilek ekiminin gerçekleştirilmesi ve bu sürece ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin aktif katılımının sağlanmasıdır. Ekim, bakım, gözlem ve hasat aşamalarının tamamlanması, hedefin gerçekleştiğinin somut göstergesi olacaktır (Measurable, Achievable).

Proje sonunda hasat edilen ürünlerin tamamının israf edilmeden değerlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda domateslerin kurutulması, salatalıkların turşu yapılması ve çileklerin reçel haline getirilmesi planlanmaktadır. Elde edilen ürünlerin kadın sığınma evleri, çocuk yetiştirme yurtları ve huzurevlerine ulaştırılması proje çıktısı olarak izlenecektir (Relevant).

Proje süreci bir eğitim-öğretim dönemi içerisinde tamamlanacak olup, hedeflerin gerçekleşme durumu yapılan etkinlik sayısı, ekilen ürünler, elde edilen gıda miktarı ve ulaşılan kurumlar üzerinden izlenecektir. Bu hedefler, projenin amacıyla doğrudan bağlantılı, açık, ölçülebilir ve gerçekleştirilebilir niteliktedir.

7. Problemin Alanı

Bu çalışma açlık ve gıda israfı sorununa hem fiziksel hem de sosyal boyutta müdahale etmektedir. Projenin uygulanacağı fiziksel alan ise okulun bahçesinde yer alan ekoloji alanıdır. Proje, tarımsal üretim yoluyla, okul ortamında yüz yüze eğitim alma imkanı sunuyor, gözlemde bulunma ve bilgilendirme fırsatı sağlıyor. Uygulamalar herhangi bir dijital ortamdaki ziyade doğrudan toprakla temas edilen gerçek bir üretim alanında yürütülecektir. Doğrudan projenin hedef alındığı kesim okulumuzda 10. sınıfı okuyan lise öğrencileri iken projenin doğrudan hedef alınmadığı ancak dolaylı olarak da katkı sağladığı kesim ise ilkokul ve ortaokul öğrencileri. Lise öğrencileri rehber ve uygulayıcı, ilkokul ve

ortaokul öğrencileri ise henüz çalışmaya dahil olmamakla birlikte saha çalışmaları kapsamında aktif olarak alacaktır. Bu yaş grubunun seçilmesinin nedeni, erken yaşta üretim, paylaşma ve sorumluluk bilincinin şekillenmesinin aynı zamanda açlıkla mücadelede kalıcı etki yaratabilecek en etkili araçlardan biri olarak görüyor olmamızdır. Ayrıca proje ile kadın sığınma evleri ya da yetim evlerinde kalan bireylerin fayda sağladığı dolaylı olarak hedefleniyor. Proje, aynı zamanda okul genelinde gıda israfı ve açlık konularında bilinç artışına da hizmet etmektedir. Konunun bu alan ve gruplar bağlamında işlenmesindeki temel amaç , gıda israfını azaltıp açlık konusuna bir son vermek ve uygulanabilir çözümler geliştirip ve öğrenciler vasıtasıyla toplumsal bilinç oluşturmak.

8. Problemin Gerekçesi

Bu proje açlık ve gıda israfının sorundan dolayı doğmuştur. Artan gıda üretimine karşın israf oranları yüksek düzeyde olup çocuk, kadın, yaşlı ve dezavantajlı gruplar yeterli ve dengeli beslenmeye ulaşmada güçlük çekmektedir. Bu meselenin halledilmesi, bireysel ve toplumsal boyutta gıda güvenliğinin sürdürülebilir kılınması için hayati zorunluluktur. Proje, liseli öğrencilerin öncülüğünde , ortaokullu ve ilkokullu öğrencilerin üretme, sorumluluk alma ve paylaşma bilincini geliştirmelerini sağlamakla doğrudan ilgilenirken; dolaylı olarak kadın sığınma evleri veya çocuk yuvaları gıda ihtiyaçlarına destek sağlamayı hedefliyor. Ayrıca bütün okulda açlık ve gıda israfı konusunun bilinçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Projenin uygulanmaması halinde, öğrencilerin üretme ve paylaşma bilinci gelişmeyecek, gıda israfı sürecek ve ihtiyaç sahiplerine hiçbir somut destek sunulamayacaktır. Hem eğitimsel hem de toplumsal olarak kayıplar yaşanacak ve açlık sorununun yerel düzeyde çözümlenmesi önlenmiş olacaktır.

9. Hedef Kitle

Bu proje, lise 10. sınıf öğrencileri öncülüğünde aynı okulda öğrenim gören ilkokul ve ortaokul öğrencileri için tasarlanmıştır. Hedef grup, 9–16 yaş arası çocukları kapsamakta olup, farklı cinsiyetlerden, çeşitli sosyoekonomik düzeylerden gelen öğrencileri içermektedir. Bu grup seçilmiştir çünkü erken yaşta üretim, sorumluluk ve paylaşma bilincinin kazandırılması, açlık ve gıda israfına karşı kalıcı farkındalık oluşturmak için etkili bir yöntemdir.

Şu anda bu öğrenciler, gıda israfı ve açlık konusunda farkındalık eksikliği yaşamaktadır ve gıdanın nasıl üretildiğini deneyimleme imkânından yoksundurlar. Proje, onların **bilgi ve bilinç ihtiyaçlarını** karşılamayı, üretim sürecine katılım sağlayarak sorumluluk ve paylaşma bilincini geliştirmeyi hedeflemektedir. Ayrıca, elde edilen ürünlerin paylaşımı yoluyla **toplumsal dayanışma** ve sosyal sorumluluk duygusu kazandırmayı amaçlamaktadır.

10. Proje Metodolojisi

Bu proje, açlık ve gıda israfı sorununu çözmek için **katılımcı ve uygulamalı bir yaklaşım** benimsemektedir. Proje, lise 10. sınıf öğrencilerinin rehberliğinde ilkokul ve ortaokul öğrencilerini bilinçlendirme, üretim ve paylaşım süreçlerine dahil etme yöntemleriyle yürütülecektir.

Kullanılacak Yöntemler:

Eğitim ve Bilgilendirme: Öğrencilere açlık, gıda kıtlığı ve israf konularında sunumlar yapılacaktır. Bu sayede bilgi eksikliği giderilecek ve farkındalık oluşturulacaktır.

Saha Çalışması ve Gözlem: Okul bahçesindeki ekoloji alanında domates, salatalık ve çilek ekimi gerçekleştirilecek; öğrenciler bitkilerin büyüme sürecini gözlemleyecektir.

Atölye Uygulamaları: Hasat sonrası domateslerin kurutulması, salatalıkların turşu yapılması ve çileklerin reçel haline getirilmesi ile ürünler değerlendirilecektir.

Paylaşım Faaliyeti: Üretilen gıdalar kadın sığınma evleri, çocuk yetiştirme yurtları ve huzurevlerine ulaştırılacaktır.

Aşamalar ve Sıralama:

1. Lise öğrencileri rehberliğinde ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin bilinçlendirilmesi
2. Ekoloji alanında bitki ekimi ve bakım çalışmaları
3. Bitkilerin gelişim sürecinin gözlemlenmesi
4. Hasat edilen ürünlerin işlenerek değerlendirilmesi
5. Ürünlerin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması

Yöntemlerin Uygunluğu:

Seçilen yöntemler, hedef grupların yaş ve bilgi düzeyine uygundur; hem teorik hem de uygulamalı öğrenmeyi bir arada sunar. Eğitim ve saha çalışmaları sayesinde öğrenciler hem bilinçlenmekte hem de üretim ve paylaşım süreçlerini deneyimlemektedir. Atölye ve gözlem yöntemleri, gıda israfını önleme ve sürdürülebilir üretim becerilerini kazandırmak için etkili bir araçtır.

11. Proje Faaliyetleri (Adım Adım Plan)

1. Hazırlık Aşaması

Alan seçimi: Okul bahçesindeki ekoloji alanı belirlenir ve ekim için hazırlanır.

Ekip oluşturma: Lise 10. sınıf öğrencilerinden rehber ekip kurulur ve görev dağılımı yapılır.

Malzeme temini: Tohumlar (domates, salatalık, çilek), saksılar, toprak, sulama ekipmanları ve atölye malzemeleri temin edilir.

Duyuru ve bilgilendirme: İlkokul ve ortaokul öğrencilerine proje hakkında bilgilendirme yapılır ve katılım çağrısı duyurulur.

İzinler: Okul yönetimi ve ilgili öğretmenlerden gerekli izinler alınır.

2. Eğitim ve Bilgilendirme Faaliyetleri

Lise öğrencileri, ilkokul ve ortaokul öğrencilerine yönelik açlık, gıda kıtlığı ve gıda israfı konularında kısa sunumlar ve etkinlikler gerçekleştirir.

Öğrencilere projenin amacı ve uygulanacak adımlar anlatılır.

3. Saha Çalışmaları ve Bitki Ekimleri

Belirlenen ekoloji alanında domates, salatalık ve çilek ekimi yapılır.

Öğrenciler, bitkilerin büyümesini düzenli olarak gözlemler ve bakım faaliyetlerine katılır.

4. Hasat ve Ürün Değerlendirme

Domatesler kurutulur, salatalıklar turşu yapılır, çilekler reçel haline getirilir.

Öğrenciler atölye çalışmalarına katılarak gıdaların raf ömrünün uzatılmasını öğrenir.

5. Paylaşım ve Toplumsal Katkı

Hazırlanan ürünler Gaziemir Belediyesi Sosyal Hizmetler Birimi aracılığıyla, mevcut ihtiyaca göre, sığınma evlerine veya çocuk yetiştirme yurtlarına ulaştırılır

Öğrenciler, paylaşım sürecine katılarak toplumsal dayanışma deneyimi kazanır.

6. Değerlendirme ve Kapanış

Proje süreci, öğrencilerle sözlü olarak kısa geri bildirim oturumlarıyla değerlendirilir.

Elde edilen çıktılar (ürün miktarı, katılımcı sayısı, son ürün sayıları) kaydedilir.

Projenin sonunda okulda bir sunum veya sergi düzenlenerek proje deneyimleri paylaşılır ve başarılar kutlanır.

12. Grup Üzerinde Beklenen Etkiler

Proje tamamlandığında, hedef grup olan lise, ortaokul ve ilkokul öğrencilerinin bilgi, beceri ve farkındalık düzeylerinde önemli değişimler beklenmektedir. Öğrenciler açlık, gıda israfı ve gıda üretimi konularında bilinçlenmiş olacak; üretim ve paylaşım süreçlerine katılarak sorumluluk alma ve iş birliği becerilerini geliştireceklerdir. Bu kazanımlar öğrencilerin günlük yaşamlarında gıdanın değerini fark etmelerini ve israfı azaltma davranışlarını artırmalarını sağlayacaktır. Somut olarak proje süresi boyunca ekilen bitki sayısı gözlenen büyüme hasat edilen ürün miktarı gibi ölçümlerle öğrencilerin etkin katılımı izlenecektir. Kısa vadede öğrenciler arasında motivasyon artışı üretime katılım toplumsal dayanışma bilinci gözlemlenecektir. Uzun vadede ise proje öğrenciler aracılığıyla açlık ve gıda israfı konusunda toplumsal farkındalık yaratacak eşitlik ile kapsayıcılık bilincini güçlendirecek yerel ölçekte ihtiyaç sahiplerine erişim sağlayarak sosyal dayanışmayı artıracaktır. Böylece hem bireysel hem de toplumsal düzeyde sürdürülebilir bir fayda oluşturulmuş olacaktır.

13. Projeye Doğrudan ya da Dolaylı Fayda Sağlayacak Kişi/Kurumlar

| Paydaş | Gerekçesi | Projedeki Rolü |
|--|-----------|--|
| Özel İzmir Modern Bilimler Akademisi Dokuz Eylül Kampüsü | | Ekoloji bahçesi kullanım izni,projeyi gerçekleştirecek alan ve kişi desteği,projede ihtiyacımız olan malzeme desteği |

| 14. Gerekli Kaynaklar | | |
|--|---|--------------|
| Kaynak | Gerekçesi | Birim |
| Domates, salatalık ve çilek tohumları | Öğrencilerin üretim sürecini deneyimlemesi ve ürün elde edilmesi için | Adet |
| Okul bahçesi (ekoloji alanı) | Bitkilerin ekimi, bakım ve gözlem çalışmaları için fiziksel alan sağlamak | Mekân |
| Toprak, gübre | Bitkilerin sağlıklı büyümesi ve ekim için gerekli temel malzeme | Kg |
| Atölye malzemeleri (turşu ve reçel için kavanoz) | Hasat edilen ürünlerin değerlendirilmesi ve gıda israfının önlenmesi | Adet |
| Ulaşım aracı | Hasat edilen ürünlerin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması | Araç / Sefer |
| İlkokul ve ortaokul öğrencileri | Bilinçlendirme ve saha çalışmalarına aktif katılım sağlamak | Kişi |
| Rehber öğretmenler | Projenin koordinasyonu, denetim ve danışmanlık sağlamak | Kişi |
| Tarım/gıda uzmanları / gönüllüler | Bitki yetiştiriciliği ve gıda işleme süreçlerinde danışmanlık yapmak | Kişi |

| 15. Proje Süresi – Zaman Planı | | | | |
|---|------------------|-------------------------|---------------------|---|
| Faaliyet | Gerekçesi | Başlangıç Tarihi | Bitiş Tarihi | Sorumlu kişi |
| Hazırlık | | 05.02.2026 | 10.02.2026 | Eylül Toptaş, Pınar Kahveci, Ayça Yenigün |
| Uygulama | | 15.02.2026 | 01.04.2026 | Eylül Toptaş, Pınar Kahveci, Ayça Yenigün |
| 16. Sürdürülebilirlik | | | | |
| <p>Proje tamamlandıktan sonra, okul bahçesinde oluşturulan ekoloji alanı ve tarımsal uygulama alışkanlıkları sürdürülebilir bir yapı olarak devam edecektir. Öğrencilerin edindiği üretim, bakım ve paylaşım becerileri, her dönem yeni katılımcılarla tekrarlanabilecek bir model sağlayacaktır. Eğitim materyalleri ve farkındalık artırıcı içerikler de dijital olarak paylaşılabilir ve okulda düzenli olarak kullanılabilir. Sürdürülebilirliğini sağlamak için, lise öğrencileri ve öğretmenler, yeni gönüllüler ve katılımcı öğrencileri dahil etmek üzere proje ekibini her yıl yeniden oluşturacaktır. Okul yönetimi ve ilgili öğretmenlerle iş birliği, ekoloji alanındaki etkinliklerin bakımı ve bir sonraki dönem için planlanması için de devam edecektir. Uzun vadede, proje hedef gruba sürekli öğrenme ve davranış değişiklikleri sağlayacaktır. Öğrenciler gıdanın değerini ve üretim ve paylaşım süreçlerini deneyimledikçe, atık önleme ve sosyal dayanışma konusundaki farkındalıkları kalıcı olarak artacaktır. Ayrıca, bu proje modelinin yeniden uygulanabilir olması, gelecekte benzer faaliyetler ve yeni projeler için bir temel oluşturacak ve hedef grubun sosyal sorumluluk duygusunu güçlendirecektir.</p> | | | | |

17. Proje Katma Deęeri

Bu proje, öğrencilerde üretim, paylaşım ve sorumluluk bilincini geliştirmesinin yanı sıra, okul ve çevre toplumuna da kalıcı bir değer katmaktadır. Okul bahçesinde oluşturulan ekoloji alanı ve uygulamalı eğitim modelinin devam etmesi, öğrencilerin edinilen bilgi ve becerileri tekrarlayarak pekiştirmelerini sağlar. Eğitim materyalleri, bilinçlendirme içerikleri ve uygulama yöntemleri dijital ortamda veya okul arşivlerinde paylaşılabilir; böylece proje tekrarlanabilir ve yaygınlaştırılabilir. Devamlılık her yıl yeni gönüllü lise öğrencileri ile öğretmenlerin projeye katılımıyla sağlanacaktır. Okul yönetimi ve öğretmenlerin iş birliği ile ekoloji alanının bakımı ve yeni öğrencilerin eğitimi sürekli olarak yürütülecektir. Uzun vadede proje hedef grubun gıda israfı ve açlık konularında farkındalığını artıracak; üretim ile paylaşım alışkanlıklarını kalıcı hâle getirecektir. Ayrıca sürdürülebilir bir model oluşturduğundan bu proje benzer çalışmalara örnek olacak; gelecekte yeni sosyal sorumluluk projelerinin temelini atmış olacaktır. Böylece hem bireysel hem toplumsal düzeyde kalıcı fayda sağlanmış olacaktır.

18. Proje Değerlendirme Mekanizması

| Başarı Ölçütü | Ölçme Yöntemi | Sonuç | Değerlendirme |
|------------------------|---|-------|---------------|
| Davranış Değişikliği | Ev Anketi(Likert Ölçeęi) | | |
| Öğrenci Kazanım Ölçümü | Öz Değerlendirme Ölçeęi(Likert Ölçeęi) | | |
| Sosyal Etki | Yardım Ulaştırılan kişi ve kurum sayısı | | |

19. Proje Bütçesi

Proje Bütçe Tablosu

| Bütçe Kalemi | Açıklama Neden Gerekli? | Adet / Süre | Birim Fiyat (TL) | Toplam (TL) |
|-------------------------|---|-------------|---------------------|--------------|
| Domates Tohumu/Fidesi | Ekoloji alanına domates ekimi yapmak için | 30 adet | 10 TL | 300 |
| Salatalık Tohumu/Fidesi | Ekoloji alanına salatalık ekimi yapmak için | 20 adet | 15 TL | 300 |
| Çilek Fidesi | Ekoloji alanına çilek ekimi yapmak için | 30 adet | 10 TL | 300 |
| Kavanoz (Reçel&Turşu) | Çilek reçeli ve salatalık turşusu yapmak için | 30 adet | 15 TL | 450 |
| | | | TOPLAM BÜTÇE | 1.350 |

Kaynaklar

Birleşmiş Milletler. (2015). Sürdürülebilir kalkınma amaçları.

<https://sdgs.un.org/>

Food and Agriculture Organization of the United Nations. (2020). Sustainable agriculture and school gardens.

<https://www.fao.org>

Millî Eğitim Bakanlığı. (2023). Türkiye yüzyılı maarif modeli.

<https://www.meb.gov.tr>

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2022). Sosyal hizmetler ve koruyucu destek mekanizmaları.

<https://www.aile>.

FAO. (2019). Food loss and food waste. Food and Agriculture Organization of the United Nations.

<https://www.fao.org/food-loss-and-food-waste/>

UNICEF. (2021). Children, nutrition and food security. United Nations Children's Fund.

<https://www.unicef.org/nutrition>

OECD. (2018). The future of education and skills.

<https://www.oecd.org/education/>

UNESCO. (2017). Education for sustainable development goals: Learning objectives.

<https://www.unesco.org/en/education/sustainable-development>